

La Văratec, casa lui Eminescu e prinsă în agonia morții

S-a strâns biata casă și s-a chircit către centru de îmi pare că încet-încet se va prăbuși în propria inimă. (Fizic, e limpede că această casă a poetului, în care a creat temporar, e aproape putredă.)

După cum s-a strâns și s-a adunat către centrul său, îmi pare că se va prăbuși în neantul uitării, sau va suferi fenomenul de implozie ce îl știm din fizică.

Da! Are și casa o inimă... și un suflet. Nu al ei, desigur, ci al celor cărora le-a oferit găzduire. Oamenii care au locuit-o, au lăsat vrând-nevrând o fărâmă din lumina duhului și a sufletului lor.

Să fie oare adevărat ce spun eu acum?! Este ceasul al nouălea, adică ora trei după măsura timpului actual. M-am așezat pentru puține clipe la câțiva metri de casa în care a zăbovit Eminescu un timp scurt din viața sa. Ca într-o noimă s-a strecurat, *clipa cea repede, ce ni s-a dat.*

O ciocănitură auzită în colțul de miazăzi al casei mă face să înțeleg că e o primă chemare pe care-l dă toaca pentru vecernie.

Doamne, îmi spun în sinea mea, iată că pentru mulți dintre noi care am traversat perioada comunismului, Creștinismul abia acum îl descoperim!!!

Dintr-o ceată de plopi se aud frunzele atinse - imponderabil desigur, - de arcușul nevăzut al vântului ce ridică în văzduh o cântare dulce și sună atât de melancolică aici... în preajma casei gravului Eminescu!

Deasupra casei, cerul înfinit și *neapropiat* trimite razele bucuriei și ale iubirii către casa prinsă în temnița ruinei și a sfârșitului iminent. Odihnitor este faptul că tocmai din spatele casei, pădurea foșnește și clipește ca o lumină veche și severă desprinsă parcă din Steaua Polară. Miriade de găze, insecte și păsări înalță imnuri ce îmi par că recompun poemele poetului *nepereche*.

În fața casei, la nici cincizeci de metri, fântâna fără cumpănă se leagăna-n tăcerea sfântă cu mireasmă de *Taină* din care, cândva, din veșnicie s-a născut Țara Moldovei.

Frunzele nucilor bătrâni ridică șoapte triste ce lasă vag... să se înțeleagă că acești copaci vechi de zile au văzut și... văd chipul transfigurat al poetului. Grinzile casei atârnă obosite către pământ mișcate de spiritul arhaizant al veșniciei.

Câtă bucurie măsurată mă cuprinde la gândul că... foarte inspirați au fost cei care s-au opus renovării casei!!!

Sfințenia locului a intimidat și a oprit pe oricine să taie merii, salcâmi și nucii care înconjoară ruina casei. Sau poate e și suferința ce-o simte omul când vede atmosfera copleșitoare ce o împărășie moartea în tot perimetrul circular ce se dorește a fi ograda casei.

Între timp m-am mutat lângă un măr bătrân, așa de bătrân încât gândul îmi spune că de aici a cules Eva fructul oprit...

Un vișin plin de roade se odihnește sub umbra unui salcâm uitat de timp și de data aceasta gândul mă trimite la *Unchiul Vania* și *Livada cu vișini*; celebrele opere ale lui Cehov. Vișinul, plin de fructe seamănă așa de bine cu pomul de Crăciun plin cu stele și luceferi din care poate s-a inspirat chiar Eminescu.

Hornul acoperit cu tablă, acum ruginită, s-a aplecat amenințător spre Nord, sprijinindu-se pe o bucată stingheră de azbest. Vreau să plec, dar lumina din poemele eminesciene mă oprește!!!

*Nu credeam să învăț a muri vreodată;
Pururi tânăr înfășurat în manta-mi
Ochii mei înălțam la steaua
Singurătății.*

*Când deodată, tu răsăriși în cale-mi,
Suferință tu, dureros de dulce,
Până-n fund băii voluptatea morții
Ne-ndurătoare. (...)*

Toată tensiunea existențială a acestor versuri, poate cele mai desăvârșite din literatura română, se simte în acest spațiu sacru și poate că Eminescu aici a scris-o, stropind-o și sfințind-o cu apă vie din fântâna acum părăsită.

Valeriu TĂNASĂ